

ที่ นค ๐๐๑๙.๓/ ๒๕๕๙

ศาลากลางจังหวัดหนองคาย
ถนนมิตรภาพ นค ๔๓๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งกำหนดการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

เรียน นายอำเภอรัตนวาปี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดและกำหนดการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดหนองคาย ได้รับแจ้งจาก กรมวิทยาศาสตร์บริการ จะมีการดำเนินการโครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค ประจำปี ๒๕๖๔ โดยกำหนดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน” ให้แก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ จำนวน ๓๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ที่ทำการกลุ่มจักสานระดับชาวบ้านรัตนวาปี ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่ มีความรู้ในการย้อมสีธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ปราศจากเชื้อรา

เพื่อให้การดำเนินการในโครงการฯ ในพื้นที่ บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรัตนวาปี สนับสนุน อำนวยความสะดวก การฝึกอบรมโครงการฯ ดังกล่าว และรายงานให้จังหวัดฯ ทราบผลการดำเนินงาน ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้มอบหมายให้ นายสุพะไชย์ จินดาวิฑูฏกุล นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ สำนักเทคโนโลยีชุมชน หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๙๕๑๐ ๖๑๒๑ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

นายไพโรจน์ โสภพร
พัฒนาการจังหวัดหนองคาย ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐- ๔๒๔๑๑๘๒

หนองคาย “เกษตรอุตสาหกรรมวัฒนธรรมรุ่งเรือง เมืองท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง”

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน”

๑. หลักการและเหตุผล

ผลิตภัณฑ์จักสาน เช่น กระเป๋า หมวก ชุดรองจาน เฟอร์นิเจอร์จักสาน เสื่อ เป็นต้น เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติจากพืช ได้แก่ ต้นกก ไม้ไผ่ ผักตบชวา และกระจูด ล้วนเป็นผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์พื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาพื้นถิ่นที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน ได้ถูกยกระดับเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน สามารถส่งเป็นสินค้าส่งออกนารายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย แต่ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจะพบปัญหาอยู่ ๒ เรื่อง คือ

๑.) การใช้สีเคมีย้อมวัสดุธรรมชาติจากพืช เนื่องจากสีเคมีหรือสีสังเคราะห์มีราคาถูก วิธีการใช้ง่าย มีสีสดใสและหลากหลาย สีสดคงทน ทนแดดทนฝน ย้อมวัสดุธรรมชาติจากพืชติดได้ทุกชนิด ผลิตได้ที่ละมากๆ แต่สีย้อมเคมีบางชนิดมีส่วนประกอบที่เป็นสารก่อมะเร็งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิต และน้ำทิ้งที่ปนเปื้อนทำให้มีสารตกค้างในสิ่งแวดล้อม

๒.) การเกิดเชื้อรากับผลิตภัณฑ์จักสานและวัสดุจากพืชเมื่ออยู่ในสภาพอากาศชื้น ทำให้เกิดความเสียหาย สูญเสียค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน และทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นที่นิยม

จากปัญหาทั้ง ๒ เรื่องนี้ จึงมีผู้ประกอบการชุมชนต้องการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภคและตนเอง

สำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) สามารถนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปแก้ปัญหาคะบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานให้กับผู้ประกอบการชุมชน ด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมวัสดุธรรมชาติจากพืชด้วยสีธรรมชาติทดแทนการใช้สีเคมี แต่ยังมีสีสันสวยงามเด่นชัดใกล้เคียงกับสีเคมี และการป้องกันการเกิดเชื้อราในวัสดุธรรมชาติจากพืชซึ่งมีวิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยาก สามารถยับยั้งการเกิดเชื้อรายืดอายุการใช้งานให้นานขึ้น สามารถนำวัสดุธรรมชาติจากพืชที่ได้ไปทำเป็นผลิตภัณฑ์จักสานต่างๆ เป็นการแก้ปัญหากระบวนการผลิตทำให้ลดของเสีย ลดต้นทุนการผลิต ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมของผู้บริโภคที่ชื่นชอบผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น ส่งผลให้การประกอบอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์จักสานทำได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จักสานมีความรู้ในการใช้สีธรรมชาติในการย้อมผลิตภัณฑ์และการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา โดยใช้เทคโนโลยีที่มีความปลอดภัยต่อคน

๓. คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นกกในพื้นที่ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

๔. หลักสูตรการฝึกอบรม

- ๔.๑ องค์ประกอบของการย้อมสีธรรมชาติ เช่น วัตถุดิบให้สีธรรมชาติ สารที่ทำให้สีติด
- ๔.๒ ขั้นตอนการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ
- ๔.๓ ฝึกปฏิบัติการปรับสภาพผิวของเส้นกกเพื่อให้อนุภาคสีธรรมชาติติดได้ดีขึ้น
- ๔.๔ ฝึกปฏิบัติการเตรียมน้ำสีย้อมจากวัตถุดิบให้สีธรรมชาติ
- ๔.๕ ฝึกปฏิบัติการย้อมเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ
- ๔.๖ ความรู้ในการป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน
- ๔.๗ ฝึกปฏิบัติการป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน

๕. วิธีการฝึกอบรม

๕.๑ ภาคบรรยาย

- องค์ประกอบของการย้อมสีธรรมชาติ เช่น วัตถุดิบให้สีธรรมชาติ สารที่ทำให้สีติด
- ขั้นตอนการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ
- ความรู้ในการป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน

๕.๒ ภาคปฏิบัติ

- ฝึกปฏิบัติการปรับสภาพผิวของเส้นกกเพื่อให้อนุภาคสีธรรมชาติติดได้ดีขึ้น
- ฝึกปฏิบัติการเตรียมน้ำสีย้อมจากวัตถุดิบให้สีธรรมชาติ
- ฝึกปฏิบัติการย้อมเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ
- ฝึกปฏิบัติการป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน

๖. ระยะเวลาการฝึกอบรม

๓ วัน

๗. สถานที่ฝึกอบรม

ที่ทำการกลุ่มจักสานระดับตำบลบ้านรัตนวาปี ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

๘. ค่าใช้จ่าย

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

๙. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๓๐ คน

๑๐. ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มผลิตภัณฑ์ของใช้และสิ่งทอ

สำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จักสานได้รับการพัฒนาคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่มีความปลอดภัยต่อคน

กำหนดการฝึกอบรม

หลักสูตร “การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน”

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

ณ ที่ทำการกลุ่มจักสานระดับชาวบ้านรัตนวาปี ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

วันและเวลา	รายการ	วิทยากร
วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๐๘.๓๐ น. - ๐๙.๐๐ น. ๐๙.๐๐ น. - ๑๐.๐๐ น. ๑๐.๐๐ น. - ๑๑.๐๐ น. ๑๑.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น. ๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	ลงทะเบียน ภาคทฤษฎี - องค์ประกอบของการย้อมสีธรรมชาติ เช่น วัตถุให้สีธรรมชาติ สารที่ทำให้สีติด - ขั้นตอนการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ ภาคปฏิบัติ - เตรียมวัตถุดิบ สารเคมี และอุปกรณ์ที่ใช้ในการย้อมสีธรรมชาติ - สาธิตปฏิบัติการปรับสภาพผิวของเส้นกกเพื่อให้อนุภาคสีธรรมชาติติดได้ดีขึ้น - สาธิตการเตรียมน้ำสีย้อมจากวัตถุให้สีธรรมชาติ - สาธิตการย้อมเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ - สรุปและวิจารณ์ผลการย้อมสีของแต่ละกลุ่ม	นายสุพะไชย์ นายสุพะไชย์ นายสุพะไชย์ นายอภิวัฒน์
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๐๘.๓๐ น. - ๐๙.๐๐ น. ๐๙.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น. ๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	ลงทะเบียน ภาคปฏิบัติ - ฝึกปฏิบัติการปรับสภาพผิวของเส้นกกเพื่อให้อนุภาคสีธรรมชาติติดได้ดีขึ้น - ฝึกปฏิบัติการเตรียมน้ำสีย้อมจากวัตถุให้สีธรรมชาติ - ฝึกปฏิบัติการย้อมเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ - สรุปและวิจารณ์ผลการย้อมสีของแต่ละกลุ่ม	นายสุพะไชย์ นายอภิวัฒน์ นางสาวจตุติมา
วันศุกร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๐๘.๓๐ น. - ๐๙.๐๐ น. ๐๙.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น. ๑๓.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น. ๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	ลงทะเบียน ภาคปฏิบัติ - ฝึกปฏิบัติการย้อมเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ (ต่อ) ภาคบรรยายและปฏิบัติ - ความรู้และฝึกปฏิบัติการป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน - สรุปและวิจารณ์ผลการย้อมสีของแต่ละกลุ่ม	นายสุพะไชย์ นายอภิวัฒน์ นางสาวจตุติมา นายสุพะไชย์ นายอภิวัฒน์

หมายเหตุ - พักรับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.
- พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.